

NUOSTOLINGAS SPROGIMAS ELATO UOSTE

AMERIKOS KARO AVIACIJA UŽSAKĖ PAGAMINTI NAUJĄ F-15 LĖKTUVĄ

WASHINGTONAS. — JAV karo aviacijos sekretorius Robert Seamans paskelbė, kad aviacija praėjusį mėnesį užsakė pagaminti naują naikintuvą F-15, kuris atiteityje užtikrintų Amerikos aviacijos pranašumą ore. Šiuo metu geriausi pasaulyje naikintuvai yra laikomas F-4 Phantom. Savo greičiu, judrumu, apginklavimu F-4 toli pralenkia geriausias sovietų naikintuvą Mig-21. Phantomai gali skristi 1,600 mylių per valandą greičiu, pasikelti iki 60,000 pėdų ir skristi nuostolius iki 1,600 mylių.

Nors Amerikos F-4 lėktuvai yra pranašesni, jų pagrindiniai techniniai bruožai yra apie 15 metų senumo. Karinė žvalgyba patyrė, kad sovietai konstruktorius visą eilę naujų kovos lėktuvų, kurie bus daug geresni už dabartinius Migus. Todėl JAV aviacijos vadovybė priversta ieškoti naujo modelio, kuris būtų geresnis už dabartinį Phantom naikintuvą.

Naujieji F-15 lėktuvai turi būti pristatyti aviacijai iki 1975 metų. Užsakyta 700 lėktuvų, kurių kiekvienas kainuos apie 13,7 milijonų dolerių. Naujieji naikintuvai bus labai judrūs, vieno lakūno valdomi, turės du variklius, sprausminius motorus, greitesni už dabartinius sovietų ar amerikiečių lėktuvus.

Pramoginė muzika Lietuvoje mėgiama

Okup. Lietuvos gyventojai, muzikos mėgėjai kuriems pakankamai įgirusi partinė propaganda bei partijos "šloviniškas" muzikoje ar dainoje, labai pamėgė pramoginę, lengvą muziką.

Ją atlieka vadinamieji estradiniai kolektyvai ir jų — keletas. Vilniaus valst. filharmonija turi tris tokius kolektyvus: "Estradinės melodijos" (vadovauja J. Tiškus), "Vilniaus aidas" (T. Saldauskas) ir L. Šaltenio vadovaujamus "Nemuno žiburius".

"Tiesa" (nr. 278, 1969) kolektyvams paskyrė ilgą A. Urbonavičiaus straipsnį ir jis liudija dar vis kiek slepiamą partijos rūstybę: kodėl, girdi, tie kolektyvai tik patenkimo lygio, nors jų vadovai, pripažįstama, ir profesionalūs ir talentingi muzikai?

Dienraštis pripažįsta: tie ansambliai labai populiari, jie telkia "milžinišką auditoriją", pagaliau, jie atlieka kapitalistinę paskirtį, nes, kaip teigiama, jie filharmonijai "duoda didelį pelną".

Taigi, jau kažin kas negero ir todėl "Tiesa" ieško įvairių priežasčių. Be kitų trūkumų, dar ir tas, kad tie kolektyvai pačioje Lietuvoje kocertuoja vos 2-3 mėnesius, gi šiaip jie gastrolinuoja ne tik Sovietų S-goje, bet "socialistinėse šalyse".

Tai būtų teigiama, nes juk ir pramoginės muzikos kolektyvai gali propaguoti lietuvišką muziką ar dainą. Tačiau, pagal "Tiesą", visi trys filharmonijos kolektyvai (dar du veikia Radijo ir televizijos komitete (neturį "ryškaus nacionalinio kolorito" ir jie savo tarpe išsiskiria štai kuo: "Estradinės melodijos" — meniški, preciziniai atlieka vad. pop muziką. "Vilniaus aidas" — artėja prie big-beat stiliaus, o "Nemuno žiburių" grojimo maniero esanti ryški džiazinės muzikos įtaka.

Tad visi trys Lietuvoje bei ki-

IŠ VISO PASAULIO

TEHERANAS. — Iranas pareiškė Irakui griežtą protestą dėl šio pareigūnų šurkštus elgesio su Irano diplomatais, kuriuos ginkluoti Irako valdininkai iškratė ir apstumdė. Pranešama, kad abiejų valstybių pasienyje yra padidinta kariuomenė.

MASKVA. — Laukiama, kad sovietų vyriausybė neužilgo labai suvaržys vodos pardavinėjimą ir pradės griežčiau bausti girtuoklius. "Sovietskaja Rosija" paskelbtame straipsnyje siūloma uždrausti pardavinėti degintą savaigalius ir per šventes Siūloma griežtai gydyti alkoholikus, prievarta juos patalpinti į specialias ligonines. Nuomonė, kad sovietų valdžia šio straipsnio patarimais gali pasinaudoti, sustiprina faktas, kad straipsnio autorius yra vidaus reikalų viceministeris Šumilinas.

BEIRUTAS. — Irake vėl buvo nubauti mirties bausmės trys asmenys: vienas kariškis sušaudytas, o du civiliai pakarti. Nuo ketvirtadienio buvo nužudyti jau 42 asmenys.

COLUMBUS. — Karinė aviacija išbandė naujas masinų padangas, kurios nepraranda savo oro spaudimo perdurtos, net nei peršautos keliais šūviais. Padangose yra nauja medžiaga — guminės putos. Tokios padangos turės kariuomenėje neblogą ateitį.

TAIPEI. — Iš Formozos salos pabėgo taivaniečių politinis vadovas, Chang Kai Šeko režimo jau nekartą baustas ir persekiotas. Formozoje apie 85% yra taivaniečiai, čia gyvenę prieš ateinant kinams. Jie tvirtina, kad kinai juos skriaudžia.

Prancūzija nori britų įstojimo

LONDONAS. — Britanijoje lankosi Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Maurice Schumann. Po pasitarimų su premjeru Wilsonu ir užsienio reikalų ministru Stewartu, Schumannas pasakė kalbą prancūzų-britų draugijos vakarienėje. Jis pareiškė, kad Prancūzija, kaip ir kitos penkios Europos Rinkos valstybės nori, kad Britanija įsijungtų į bendrą rinką. Ministeris pasiūlė, kad dabartinės rinkos narės sudarytų vieną liniją, susitartų tarpusavyje ir tik tada visos kartu, vienoje derybose, pradėtų derybas su Britanija.

tur puoselėja aiškią Vakaruose pamėgtą, ypatingai jaunimo tarpe, muziką ir todėl ji tiek mėgiama, sutraukianti masės žmonių. Tai negali patikti partijai ir ji, dar švelnoka, pradeda pykti, aiškinti ir kritikuoti. (E)



Karinis Izraelio laivas iškrečia du jūroje pastebėtus arabų žvejus.

ITARIAMUOSIUS SAUGO KALĖJIME

CLEVELANDAS. — Teisingumo departamento pareigūnai įsitikinę, kad trys vyrai: Claude Vealey, 26 metų, Aubran Martin, 23 m. ir Paul Gilly, 36 m., kurie suimti už angliakasių unijos veikėjo Yablonskio ir jo šeimos nužudymą, buvo nežinomų asmenų nusamdyti juos nužudyti. Suimtiesiems buvo nustatytas labai didelis piniginis užstatas, visiems trims — 775,000 dolerių. Bijoma, kad jiems iki teismo išėjus į laisvę, jie būtų patys nužudę tu, kurie juos nusamdė. Yra įrodymų, kad Yablonskis buvo nužudytas todėl, kad jis žadėjo teisme atidengti angliakasių unijos kai kurių vadų nusizengimus.

Matyt, kad suimtieji tardytojams kai ką pasakė, nes valdžios atsiųsti nariai ėmė ieškoti nusikaltimo įrankių ledų padengtoje Monogahela upeje, kuri teka 5 mylių nuo nužudytą Yablonskio namų. Nariai jau rado upės dugne maišą su vienos žirklių, šautuvo amunicija ir kitais daiktais. Nariai toliau ieško M-1 šautuvo, kurį žmogžudžiai įmetė į upės vandenį.

Garbina Leniną "visomis jėgomis"

Lenino gimimo 100-ajai sukakčiai artėjant (balandžio mėn.) visi, Sovietijoje gyvenę, skatinami "visomis savo jėgomis" gerbti sukaityti. Meno, kultūros barų žmonės pareigojami nepamiršti įamžinti Leniną... Tai jiems į galvas kalama posėdžiuose, susirinkimuose, spaudoje, per radiją.

Kaip Leninas "įsiviešpatauja" menininkų kūryboje (partijos, ne pačių menininkų valia...) liudija Kaune gruodžio 12 d. Dailės muziejuje atidaryta dailės paroda, skirta V. Lenino gimimo sukakčiai.

Parodoje dalyvauja per 100 kauniečių menininkų — dailininkai, skulptoriai, grafikai, keramikai ir tekstilininkai.

"Tiesa" paskubėjo pranešti, kad lietuviai dailininkai tai parodai patiekė "brandžiausius pastarųjų metų kūrinius..."

Jie, aišku, turi būti patys "brandžiausi", nes parodoje išsiskyrę darbai: P. Poručio paveikslas ciklas "1918 metai Lietuvoje", B. Dambrausko drobė "Spalio revoliucijos štabe", A. Kristopaičio paveikslas "Raudonieji žirgai", E. Nenortos "Politikinių išlaisvinimas" ir kt.

Kiti dailininkai, kaip R. Kalpokas, J. Janulis, E. Survila, M. Ostrauskas sukūrė portretus "naujo gyvenimo kūrėjų, kovotojų už Tarybų valdžią Lietuvoje..." (E)

Rasiniai konfliktai JAV kariuomenėje

SAIGONAS. — Kariuomenės praveisti tyrimai parodė, kad kariuomenės daliniuose vis daugiau atsiranda rasinių nesutvirtumų, ypač mažesnių dalinių: grandžių, kuopų plotmėje. Rasiniai įtempiniai keliai kart jau prasiveržė muštynėmis ir ginkluotais konfliktais tarp juodų ir baltų karių. Pastebėta, kad tie konfliktai dažniau pasireiškia užfronte esančiuose daliniuose. Jų visai nesą daliniuose, kurie turi dažną kontaktą su priešu, kur karių gyvybėms yra pavojų.

Tyrimai parodė, kad nesutvirtumai atsirado savaime, žvalgybos tardymai nepatvirtinę įtarimų, kad organizacijos, kaip Juodosios Panteros, būtų prisidėjusios prie rasinių kovų ar įtempinų kėlimo. Sakoma, kad negrai nusivylę kariuomenės gyvenimu. Vyriausias štabas, įsakęs praveisti tyrimus apie rasinę nesantaiką kariuomenės eilėse, deda pastangas panaikinti tų nesantaikų priežastis.

Su studentų kepurėmis dar pasirodo estų studentai. (E)

— Varšuvos dienraštis "Życie Warszawy" 1969 m. lapkričio 14 d. įdėtas V. Sirijos Giros straipsnis "Vaižganto širdis". Atpasakota Vaižganto asmenybė bei jo kūryba. (E)

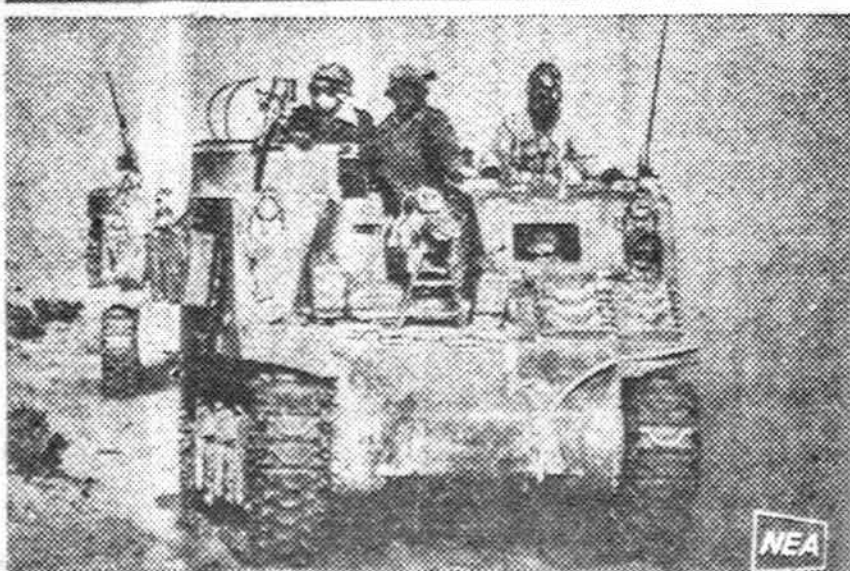
Studentų kepurės

Okup. Lietuvos studentijai ir moksleiviams darna skriauda, nes jau keleri metai spalvotų kepurėlių nešioja nei lietuviai studentai, nei moksleiviai.

Buvusi studentė, dabar gydytoja I. Karkauskaitė "Komj. Tiesoje" (nr. 246, 1969) klausia — "Ko gėdijatės?" ir toliau: "Kodėl prieš 10 metų moksleivija buvo įpareigota nešioti šią aprangos dalį, o dabar — tai virto "archyvu"? Ar pritrūko medžiagos ir noro kepurėlių suvimui, o gal jas nešioti trukdo merginų įmantrios šukuosės?"

Su studentų kepurėmis dar pasirodo estų studentai. (E)

TOKIO. — Japonija ir Sov. Sąjunga bendrai statys sovietų naują uostą 60 mylių Vladoostoko. Japonai už tą pagalbą gaus miško medžiagos.



Izraelio kariuomenė yra nuolatiniame paruošties būklėje ir turi daug manevrų. Viršuje, viduryje matomas Izraelio kariuomenės viršininkas Helm Bar Lev. Apačioje, Izraelių šarvuotai.

JORDANO PARTIZANAI GIRIASI IŠSPROGDINĖ AMUNICIJOS KROVINĮ

JERUZALĖ. — Pietiniame Izraelio uoste Elate įvyko didelė nelaimė — sprogimas, kuriame užmušta 18 asmenų, sužeista 42, daug jų sunkiai. Sprogo amunicijos prikrautas sunkvežimis, tik paėmęs iš prekinio laivo krovinį. Nepatvirtintomis žiniomis, laivas atgabeno amuniciją iš Izraelių užimtos Egipto salos Shadwan. Izraelio pareigūnai tiria sprogimo priežastis, tačiau arabų partizanų organizacija Jordane jau paskelbė, kad jos nariams pavyko infiltruoti Elato uostą ir ten susprogdinti krantinę, kuria važiuo sunkvežimis su amunicija. Nuostolių padaryta ir uoste stovėjusiems laivams.

Lietuvos lenkai turi privilegijų

Lenkai skriaudžiami Lietuvoje? Klausia skaitytojas W. Grycewicz Vilniuje lenkų kalba leidžiamame dienraštyje "Czerwony Sztandar" (nr. 267, 1969) ir čia pat atsako, kad patys lenkai neįvertina to, ką jiems teikia valstybė, sovietinis režimas Lietuvoje.

Toliau pateikiama eilė pavyzdžių, kurie liudytų, jog lenkai neišnaudoja jiems palankios padėties. Teigiama, kad "Sovietų Sąjungoje ir ypatingai Lietuvoje (kaip ir senais pilsudkiniais laikais vis pašaipiai tebe rašoma "na Litwie", bet ne — w Litwie. Red.) veikia "gausus lenkų mokyklų skaičius". Vilniaus pedagoginis institutas toms mokykloms rengia lenkų kalbos specialistus bei kitų sričių mokytojus Vilniuje veikiančios leidyklos spausdina vadovėlius bei kitus leidinius lenkų kalba. Ir tai dar ne viskas Vilniuje, teigiama, gerai veikia "Przyjanzn" knygas, kur galima gauti pačius įdomiausius leidinius lenkų kalba, ir iš Lenkijos atgabentus

Lenkai Vilniuje turi "visiems žinoma" dainos ir šokio ansamblį "Willia", betgi jo populiarumas pastaruoju metu yra sumąžėjęs, trūksta naujų kandidatų — mėgėjų lenkų dramos sam būriai, vietoje pakėlę savo kokybę, savo tarpe... pešasi.

Lenkai pasipiktinę, kad Vilniuje, kas metai, profesinių sąjungų rūmuose vykstant "lenkiškos dainos atlikėjo "konkursams, paskutinį kartą, tokiame konkursui vykus, pasirodo, jame dalyvavus daugiau lietuvių atlikėjų, negu lenkų... Ar tai ne gėda? — klausia lenkas skaitytojas.

Fuolami lenkai turistai, nes jie iš Lietuvos vyksta į Lenkiją dažnai tik uždarbiavimo, pasipelnymo tikslais.

Pagaliau, autorius klausia — "jei mums tiek daug duoda, kodėl mes nesugebame tos padėties įvertinti? Pateikiamas įdomus pavyzdys, liečias mokyklas su dėstomąja lenkų kalba. Pasirodo, mokiniai bėga iš jų į rusų mokyklas, manydami, kad jas baigę galės lengviau patekti į aukštąsias mokyklas.

Tie bėgantieji klysta, nes, pasirodo, lenkams, stojantiems į aukštąsias mokyklas Lietuvoje teigiama visa eilė lengvatų: jie gali laikyti egzaminus lenkų kalba, be to, vietoje rašę darbą, gali patiekti santrauką lietuvių kalba.

Taigi, režimas lenkus aiškiai glosto ir patys lenkai, kaip ir minėtas Grycewicz, beje, dirbęs eksperimentinės medicinos institute Vilniuje, visai teisingai kelia klausimą: ar galima ilges-

Egipto karo lėktuvai puolė Sinajaus pusiasalyje esantį El Arish miestą, 90 mylių į rytus nuo Port Saido ir Suez kanalo ir apie 50 mylių į pietvakarius nuo Gazos pakraščio. Egiptas sakosi sunaikinęs El Arish apylinkėse esančius Izraelio karo sandėlius, artilerijos pozicijas ir kitus taikinius. Egipto lėktuvai palikę daug gaisrų ir visi sveiki sugrįžę į Egiptą.

El Arish yra okupuotas miestas, 28 mylių nuo buvusios Izraelio sienos. Jo gyventojų dauguma yra egiptiečiai. Izraelio pranešimu, mieste sužeista viena moteris ir vaikas. Egipto bombonešiai puolė dar dvi Sinajaus vietoves, kur buvo padaryta žalos pastatams.

Tuo tarpu, Izraelio kareiviai apšaudė okupuotą Shadwan salą, išsivežė jos radaro įrengimus ir likusią amuniciją bei ginklus. Egiptas pranešė, kad salos gynejauli izraelitais ištūmę į jūrą.

Per daug pasakų, mažai leninizmo

Pasakos vaikams ar apsakymai apie Leniną — tai tema, kurią 1969 m. lapkričio mėn. pabaigoje Vilniuje svarstė visos Sovietų S-gos seminaras. Daugiausia domėtasi Lietuvoje vaikams leidžiamą literatūra. Svečiai — rusai lietuviams priekaištavo: jūs leidžiate per mažai knygų vaikams vad. revoliucine tematika, apie revoliucionierius, Leniną.

Lietuvoje, kaip vėliau prikišama, leidžiama per daug pasakų vaikams. Tačiau anot rašytojo Petkevičiaus, "grožinė pasaka taip pat šiuolaikinė, ji padeda puoselėti geriausius mažųjų jausmus, pamėgti gerį ir grožį".

Gudų atstovas, vaikų žurnalo redaktorius teigė, kad galima tik pavydėti lietuvių rašytojams, vaisingai dirbantiems pasakos žanre, nes gundai rašytojai tik pradeda kurti šiuolaikines pasakas.

Vis dėlto, seminare — diskusijose kyšojo mintis: vaikai reikalingi "komunistinio auklėjimo", tad jiems reikia daugiau knygelių apie revoliuciją bei Leniną.

Aplamai, vaikų literatūra išaugusi, nors, kaip nusiskysta, tos vaikų knygos pamiršamos laikuose, jų du trečdaliai visai nevertinama, mokyklų bibliotekos negauna reikalingo knygų skaičiaus.

Buvo kreiptas dėmesys į vaikų knygų iliustravimą. Šiuo atžvilgiu Lietuvos išleistas knygos, išsiskiria ir meniniu lygiu pranašesnės už užsienyje leidžiamų vaikų knygų meninį lygį. (E)

nį laiką gyventi respublikoje (okup. Lietuvoje) ir nemokėti jos kalbos? (E)

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Jėgas Lietuvių Fondui mobilizuojant

Pereitą savaitę paskelbiau, jog Lietuvių Fondo nauda Detroito iki 1969 m. gruodžio 31 d. buvo surinkta 31,884 doleriai. Pažvelgę į pirmą dalimis talpinimą, o dabar, alfabetine tvarka, Vytauto Kutkaus ištiesai paruoštą šimtininkų sąrašą, pamatysime, kad jau tikrų Liet. Fondo narių Detroito susidarė art 160. Daug tokių didelė, kaip mūsų, lietuviškai kolonijai, ar nedaug? Pasakyčiau, kad vidutiniskais skaičiais, nes kas šimtinė, tai arba vyras ir žmona, arba šeimos galva. Kitaip sakant, 160 LF narių, tai reiškia, kad 160 šeimų į LF įstojo ir, padauginus bent iš keturių, Detroito LF parėmė jau apie 650 lietuvių. Bet ar tik tiek čia mūsų? Metų tuščias šnekas apie 20-tį tūkstančių, vis dėlto gyvųjų lietuvių čia tikrai rasime apie tris tūkstančius. Taip, 3,000 yra visai realus skaičius. Reiškia, tik trečdalis į LF įteisingė. Lyg tyčia, arti trečdalis jau ir suaukota, nes LF vadovybė yra nuskyrusi Detroito lietuviams surinkti 100,000 dol. sumą.

LF Detroito vjaus komitetas šmet išėina į kryžiaus žygį. Šmet reikalai čia turi pajudėti! Apie LF paskirti, tikslus ir planus šmet sužinos kiekvienas tautietis. Tiems, kurie aukoti vistiek nenorės, per gerklę mes neištrauksime, bet sąžinė bus rami, kad žinią mes paskelbiame visiems.

Kad apie LF kuo plačiau visi sužinotų, ne tik mes, keli korespondentai, spaudoje lojame. Tam tikslui yra naudojamos ir abiejų radijo valandų programos. Prieš pora savaitę per WQRS stotį labai šauniai, aiškiai LF tema pakalbėjo Vacys Urbonas ir maždaug tuo pačiu laiku, per WMZK stotį, — Vin-

Lietuvių Fondo Detroito apylinkės nariai

(Skiausteliuose pažymėta paaokota suma doleriais)

A. L. R. C. Women Alliance (100), Amer. Liet. Balso radijo klubas Detroito (100), Amer. Liet. inž. ir arch. sąjunga (1,200), Angelina ir Jonas Andriuliai (1,025), Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė (125), Magdaleonos ir Kazimiero Augaičių atminimui įnašas (204), Ateitininkų Sėdraugių Sąjunga (300), Vlodo Bajalio atm. įn.

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00. Tai geriausiaji sodrių pasiskaitymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608



Will Sandidge išbuvo Surgoinsville, Tenn. kaimo kalviu 53 metus. Jis dar atsimena dienas, kai pasagos arkliams kainavo po 5 centus. Kairėje jis apžiūrėjęs stiprią savorankų darbo pasagą. Šiandien ūkininkai moka už pasagą po 2 dol. ir jos esančios lengvos, niekam tikusios.

(140), Marija ir dr. Leonas Bajorūnai (500), Vanda ir Placidas Balynai (100), Amelija ir Antanas Banėnai (200), Stasys Bartkus (100), Stasys Barvydas (100), Elzbieta ir Matas Baukiai (100), Sofija ir Jurgis Baužai (100), Yolanda ir Valentinus (miręs) Baužai (100), Valentino Baužos atm. įn. (616), Simon Blaškevičius (100), Feliksas Blaždydis (100), kun. dr. Igno Boreišio atm. įn. (100), Ona ir Juozas Briedžiai (1,000), Vladas Bublys (100), Marie A. Bukauskas (100), Stasė ir Leonas (miręs) Bulgariai (100), Leono Bulgario atm. įn. (350), Petras Bulota (100), Jonas Butkus (700), Napoleonas Cirtautas (250), Birutė ir Povilas Čekai (100), gen. Jonas Černius (100), Kostas Čiuželis (100), Antanas ir kun. Bronius (miręs) Dagiliai (2,000), kun. Broniaus Dagilio atm. įn. (226), Petras Dalinis (100), Kristina ir Kazimieras Daugvydai (100), Detroito skaučių "Gabijos" tuntas (100), Damos Mėgėjų Meno Sambūris (100), Stepas Dryža (200), gen. Zenono Gerulaitio atm. įn. (150), Elena Gerulaitienė (100), Jadvyga ir Antanas Griniai (100), Ona ir Petras Griškėliai (110), Liudvikas Grunavas (100), Prano Gužaičio atm. įn. (125), Petro Heiningo atm. įn. (100), Stepas Iljasevičius (miręs) (177), Danutė ir Eugenijus Jankai (100), kun. Liongino Jankaus atm. įn. (120), Marijono Janukaičio atm. įn. (283), JAV LB Detroito apylinkė (375), Jonas Jonynas (100), Antanas Juzelskis (100), dr. Stasys Juzėnas (100), Jeronimas Karalius (100), Prano Katino atm. įn. (100), Pranas Kausteklis (100), Vitalija ir dr. Kestutis Kebliai (125), Konstancija ir Juozas Kirvelai-

chė ir Kazys Špakauskai (100), Leono Šukio atm. įn. (100), Prano Tamošiūno atm. įn. (100), Vytauto Tarvainio atm. įn. (100), Stasė ir Bronius Tatarūnai (100), Juozas ir Pranciška Televičiai (100), Valė ir Matas Tylai (200), Stasė ir Vacys Urbonai (1,000), Stepa ir Vincas Vaičiūnai (100), Jonas ir Marcelė Vaitkūnai (100), Ona ir Vytautas Valiai (100), Bronius Valiukėnas (100), Aldona ir Jonas Valukoniai (100), arch. Viliaus Vasiūlio atm. įn. (100), Petras Vedeika (200), dr. Petras Vilinskas (200), Vlodo Viskanto atm. įn. (120), Nelė ir Mykolas Vitkai (100), ltn. Valerijono Vizgirdos atm. įn. (450), Julija ir Pranas Zarankai (100), Laima ir dr. Petras Zemačiai (600).

Iki 1969 metų pabaigos į Lietuvių Fondą Detroito ir jo apylinkėse įstojo 158 nariai, kurie

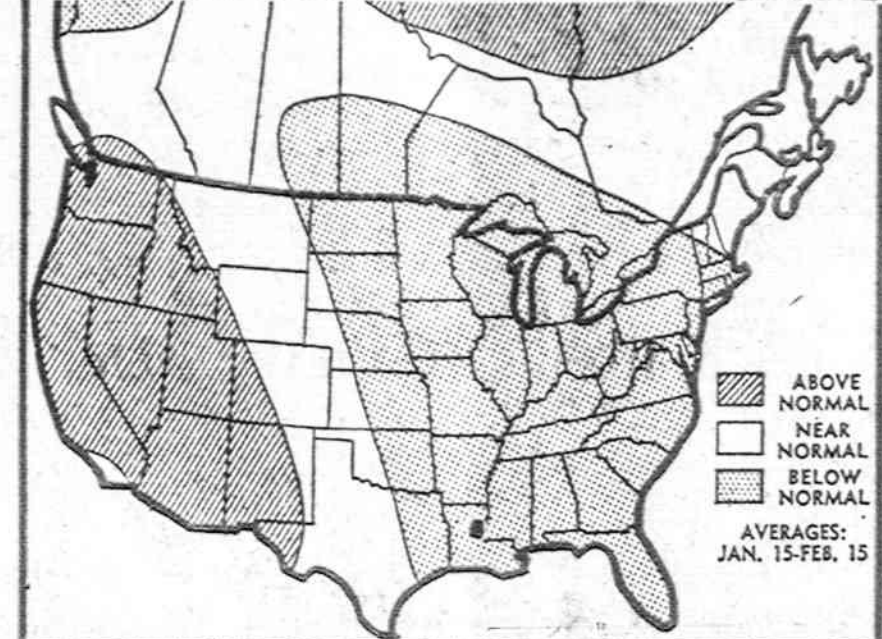
suaukojo 31,702 dol. Mes turime 107 narius įmokėjusius po 100 dol., 11 narių — nuo 110 iki 177 dol., 20 narių — nuo 200 iki 283 dol., 11 narių — nuo 300 iki 700 dol. ir 9 narius — nuo 1,000 iki 2,000 dol. Be to 13 asmenų pradėjo mokėti savo nario įnašus ir iš viso suaukojo 182 dol. Taigi iš viso pas mus Lietuvių Fondui yra surinkta 31,884 dol. Detroitui paskirta kvota yra 100,000 dol.

10 narių iš mūsų tarpo jau mirė, o 31 nario atminimui įnašus sudėjo jų giminės, draugai ir pažįstami.

Vytautas Kutkus, Lietuvių Fondo Detroito apylinkės vjaus komiteto pirmininkas ir Tarybos narys

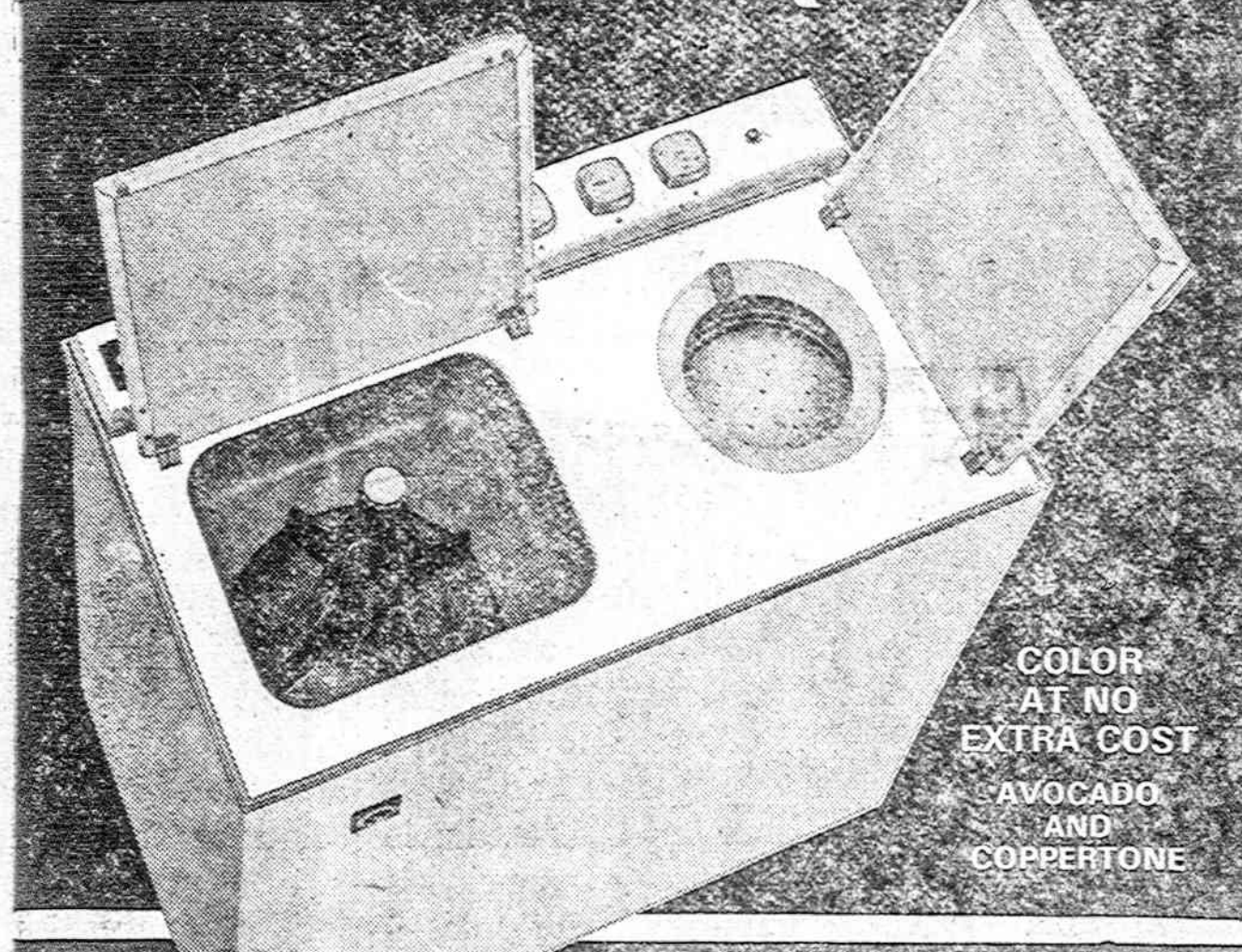
REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

EXPECTED TEMPERATURES



Temperatūra per ateinančias tris savaites rytinėje ir vidurio Amerikoje busianti žemesnė, negu įprasta. Vakaruose būsia šilčiau.

SPEED QUEEN



COLOR AT NO EXTRA COST
AVOCADO AND COPPERTONE

a portable compact washer
the Supertwin with Agitator Action!

AGITATOR WASHING ACTION
A durable polypropylene agitator with four high vanes produces a two-way washing action for cleaner clothes.

ROLLS EASILY TO ANY SINK
NO SPECIAL PLUMBING REQUIRED

HAND-E-TOP TOP
This durable plastic laminated cover adds beauty and can be used separately as a serving or utility tray.

4 CONVENIENT SETTINGS INCLUDING DURABLE PRESS
Dial can be set for Delicate, Normal, and Heavy Soil and Durable Press. Bell rings and washing action stops automatically at end of selected washing time. Choose from one to fifteen minutes of washing time.

RINSING AND SPIN DRYING
Both rinsing and spin drying can be done in the spin tub. While one load is spin drying, a second load of wash can be started.

CLOTHES TONGS
Permits easy handling of your clothes. Prevents wet hands. Tongs included with every Supertwin washer.

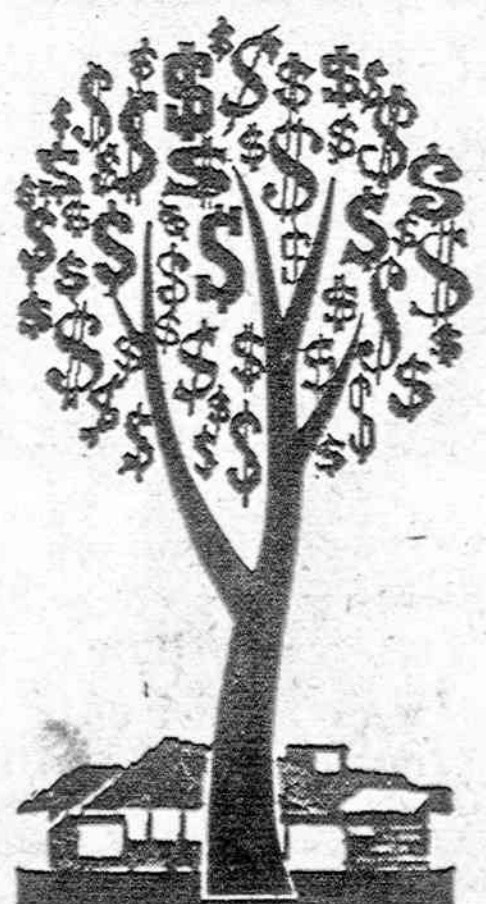
WATER AND SUDS SAVER
Each machine is equipped with a water and suds saver feature. Provides economical use and reuse of water.

Also see the "Silver Lining" Automatic Washers & Dryers.

SPEED QUEEN
Quality and Dependability Since 1908

A Division of McGraw-Edition Company, Ripon, Wisconsin 54971

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070
Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti



Aukščiausio Britanijos vyriško titulo laimėjo 7 pėdų 5 colių Chris Greener, kuris treniruojamas lošti krepšinį Britanijos rinktinėje.

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY
5115-5123 SO. KEDZIE AVE. PProspect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Subscription Rates:	
In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16. per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestuose:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
trims mėnesiams \$5.50	
Kitose JAV vietose:	
vienam mėnesiui \$2.00	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.50	

trims mėnesiams \$4.50	
vienam mėnesiui \$1.50	
Kanadoje:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsieniuose:	
metams \$21.00	
pusei metų \$11.00	
vienam mėnesiui \$2.50	
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Autobusinis integravimas

Visai dar neseniai baltodžių vaikams buvo atskiros mokyklos, į kurias negalėdavo patekti negrų vaikai. Pietinėse valstijose to griežtai buvo laikomasi Nors ir mažiau, bet ir kitose valstijose negrai buvo diskriminuojami ir jų vaikams dažnai būdavo uždarytos baltodžių apylinkės esančių mokyklų durys.

Kova dėl mokyklų integravimo, atseit, dėl suteikimo teisių jas lankyti visokių spalvų vaikams kiek aštresnėje formoje pasireiškė prezidento Eisenhowerio administravimo laikais, kada į Little Rock, Arkansas, buvo pasiųsta net kariuomenė kilusios riaušės sustabdyti. O tos riaušės kilo dėl įsakymo mokykloms atsidaryti diskriminacijos prieš negrų vaikus.

Didelis triukšmas kilo, kai buvo pasinešta į Alabamos valstijos universitetą neįsileisti negro Meredith, Antrojo pasaulinio karo veterano. Alabamos gubernatoriaus pareigas tada ėjo dabar jau plačiai pagarsėjęs Wallace. Jo bandymas pasipriešinti integracijai baigėsi tuo, jog buvo pašaukta kariuomenė, kuri ilgoką laiką palaikė tvarką ir buvo lyg sargyboje, kad Meredith'o teisė lankyti universitetą nebūtų pažeista.

Alabamos universitetas iki to laiko negrų visiškai neįsileisdavo. Meredith, taip sakant, atidarė duris ne tik į Alabamos, bet ir į kitų pietinių valstijų universitetus. Šiandien nei triukšmo nebekeliama, nei riaušių neberengiama dėl įsileidimo negrų į universitetus, kuriuos anksčiau tik baltodžiai tegalėjo lankyti. Susiglyventa ir apsiprasta.

Civilinėms teisėms praplečiant, vis labiau bandoma paspartinti integravimą mokyklose. Nepasitenkinama tuo, kad tam tikrose ribose mokyklų klausimas yra nevaržomas ir jas gali lankyti baltodžių ir negrų vaikai. Reikalaujama jau, kad iš vienos miesto dalies vaikai būtų vežiami autobusais į kitose miesto dalyse esančias mokyklas. Tai menamai daroma tam, kad būtų greičiau įvykdytas integravimas. Dėl to autobusinio integravimo, sakysime, Chicagoje kilo nemažai triukšmo. Tėvai priešinosi, kad jų vaikai būtų vežami į mokyklas, kurios yra už kelių mylių, o į jų kaimynystėje esančias mokyklas būtų atvežami vaikai iš kitur. Pietinėje Chicagos dalyje, kaip žinia, protestuojantiems tėvams vadovavo kunigas.

Tas mokyklinis vaikų apsimaitymas yra vykdomas integravimo sumetimais: negrų vaikai atvežami į tokias mokyklas, kurias daugiausia lanko baltodžiai, ir priešingai — baltodžių vaikai vežami į negrų gyvenamose vietovėse esančias mokyklas.

J. VLKS.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Mažosios Lietuvos minėjimas

Sausio 18 d. Christ Congregational Church įvyko Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas. Jį suruošė New Yorko Mažosios Lietuvos bičiuliai, Lietuvių veteranų sąjungos Ramovės skyrius ir Lietuvių savanorių-kūrėjų sąjungos skyrius.

Gal pirmą kartą lietuvių gyvenime toje protestantų bažnyčioje pamaldas atlaikė Romos katalikų, kunigas dr. T. Žiuraitis, atvykęs iš Washingtono, D. C., ir evangelikų kun. dr. P. Dagys. Abiejų ta proga pasakyti pamokslą buvo aukšto lygio, turiningi ir pakanta atsilymėjusieji įvairiai tikintieji. Iki šiol negirdėtos skirtingų tikybų kunigų pamaldos kartu atliktos sutraukė arti keturių šimtų svečių.

Po pamaldų, ten pat, tik kitoje salėje įvyko minėjimas. Minėjimu, gerą nuotaiką palaikydama vadovavo dr. P. Dagys. Pirmuoju žodį tarti buvo pakviestas Vliko atstovas J. Audėnas. Jis pasakė, kad istorijos buvo lemta lietuvių tautą išskirti į dvi dalis. Dabar einas gilus susivienijimo procesas. Štai kad ir ką tik buvusios pamaldos, kurias atliko dviejų skirtingų tikybų kunigai, bet abu dū lietuvių.

Ramovėnų vardu kalbėjo Šlepetys. Jis priminė, kad ir Klaipėdos atvadavime dalyvavo taip pat įvairių tikybų lietuviai: istorikas Geležius pabrėžė, kad esama daug įvairių dokumentų, kurie rodo, kaip Mažosios Lietuvos lietuviai gyventojai buvo varginami, skriaudžiami, nutautinami. Galia, kad toji visa medžiaga nėra surinkta ir lietuvių kalba neišleista. Tai būtų geras apkalbinimo aktas tiek krypties.

Tas autobusinis integravimas susilaukė pasipriešinimo Chicagoje, Bostone ir kituose šiaurės valstijų miestuose. Bet pasipriešinimas daugiausia pasireiškė iš pačių miestų gyventojų. Visai kitoks reikalas yra pietinėse valstijose, kur net gubernatoriai ragina gyventojus (tiek baltodžius, tiek negrus) priešintis autobusiniam integravimui. Louisianos, Floridos ir Mississipi gubernatoriai pareiškė, jog jie visais būdais priešinsis tam, kad vaikai būtų vežami į mokyklas, kurios yra kelių mylių atstumu nuo jų gyvenamų vietų. Viena, jie tokiame važiavime nesą pasirengę. Antra, jie neturi išteklių mokykloms skirtiems autobusams įsigyti. Esą, reikalavimas tuoj įgyvendinti autobusinį integravimą būtų didžiausias smūgis mokykloms.

Šia proga pravartu pažymėti, jog prieš autobusinį integravimą yra nusistatę ir vadinamieji rasistai ir pietiečiai, bet nemažas skaičius ir tokių, kurie diskriminacijai nepritaria, nežiūrint kokioje formoje ji nepasireiškė. Nepritaria jie dėl to, kad tokį integravimą vykdančios, kaip sakoma, persitengiamos. O tas persitengimas ne tik nepersideda prie rasinės įtampos sušvelninimo, bet kaip tik priešingai — ją dar labiau padidina.

žuoliams, tiek vokiečiams. Taip pat žodį tarė Dr. D. Jasaitis ir J. Vilkaitis. Jaunuolių vardu Jonaitis teigė, kad jaunimas nutautėjimui yra atsparus ir tokiu pasiliks.

Teisininko Stikloriaus pranešimas

Jis pasidairęs Mažosios Lietuvos praeityje, nusiskundė, kad didysis kunigaikštis Vytautas kuriais tai sumetimais turėjo žemaičius perleisti kryžiuočiams, tai vėl juos atsiimti ir vėl dalintis. Jo daugiau buvo dėmesio kreipta į Rytus, bet ne į Vakarus. Toks lietuvių apgyventų žemių padalinimas išsilaikė iki šių dienų. Nors po pirmojo pasaulinio karo buvo dėta daug pastangų sujungti visas lietuvišias apgyventas žemes į vieną valstybę, deju, tik Klaipėdos srities pavyko išgelbėti. Gi Karaliaučiaus-Tilžės kraštas ir toliau pasiliko Vokietijos valstybės pasienio. O faktiniai paveldėjimo teisė ir ši žemė yra Lietuvos. Dabar nors ji jau rusų kolonizuota ir jį tvarkoma kartu su visa Lietuva, bet jie neturi jokio teisinio pagrindo tą žemės plotą įsijungti į Sovietų Rusijos sienas, ką jau yra padarę. 1945 m. liepos 17 d. Potsdamo sutartimi Karaliaučiaus sritis buvo pavesta laikinai Sovietų administracijai. Visos Vokietijos žemės laikinai administruoti buvo pasidalintos tarp tų didžiųjų valstybių. Bet štai Anglija, JAV, Prancūzija vietos administraciją sutvarkė iš tų žemių pasitraukę, V. Vokietija valstybiniai susitvarkė ir kaip tokia visų yra pripažinta. Tik Sovietų Rusija pasiliko jos užimtos kariuomenės žemės, tai ir Karaliaučiaus srityje. Potsdamo susitarimą pasirašė visų tų k-

turi valstybių pirmininkai kartu ir Stalinas.

Tai Karaliaučiaus-Tilžės srities įjungimas į Sovietų Rusijos valstybės sienas, jos kolonizavimas, vietovių naujais vardais pavadinimas, yra visais požiūriais neteisėtas aktas. Jei susirinktų praeito antrojo pasaulinio karo dalyvavusių valstybių atstovai pasirašyti taikos sutartį, neabejotina, kad Sovietų Rusija būtų pasmerkta už tą sauvališkai įvykdytą aktą.

O štai Sovietų Rusijos sulaužyti susitarimai:

Prieš 50 metų liepos 12 d. Maskvoje buvo pasirašyta tarp Lietuvos ir Rusijos taikos sutartis. Ten 1 str. pasakyta: SSSR be jokių rezervų pripažįsta Lietuvos nepriklausomybę ir suverenumą, su visomis iš to sekančiomis juridinėmis išvadomis.

1926 m. rugsėjo 28 d. taip pat Maskvoje buvo pasirašyta nepuolimo sutartis, kuri buvo pratęsta iki 1945 m. gruodžio 31 d. 2 str. pasakyta: SSSR įsipareigoja respektuoti, visomis aplinkybėmis, Lietuvos suverenumą, integrumą ir teritorialų neliečiamumą.

1933 m. liepos 5 d. išsiaiškinta, kas yra agresorius. 1 str. pasakyta: skelbia karą kitai šaliai arba savo kariuomenės pajėgomis įžengia į kitos šalies teritoriją, nors karo ir nepaskelbus. Tos agresijos sąvokos išaiškinimą pasirašė, be kitų, Sovietų Rusija ir Lietuva.

Ar reikia įrodinėti ir aiškinti, kad Sovietų Rusija visai neteisėtai įsiveržė į Lietuvos žemes ir primetė jos gyventojams savą vidaus santvarką ir tuo sulaužė visas sutartis su Lietuva pasirašytas.

Bet Sovietų Rusija ir pasaulinio masto įvairius susitarimus yra paneigusi ir jų nevykdžiusi, nors po tais susitarimais savo parašą buvo padėjusi.

Dar 1919 m. birželio 28 d. Tautų sąjungos nariai, tai ir Sovietų Rusija, Vokietija ir Lietuva, pasirašė tos Sąjungos statutą, kur 10 str. buvo pasakyta:

Tautų sąjungos nariai pasidžiaugti ir saugoti prieš agresiją iš kitų valstybių pusės, visų Tautų sąjungos narių teritorinę neliečiamybę ir egzistuojančią politinę nepriklausomybę.

Jeigu įvyktų tokia agresija arba būtų tokios agresijos pavojus ar grėsmė, Tautų sąjungos taryba tarsi dėl priemonių šiai prievolei išpildyti.

1928 m. rugpjūčio 27 d. taip vadinamam Kellogg-Briand pakte pasakyta:

1 str.: Aukštosios susitariančios šalys išsklindamai pareiškia savo tautų vardu, kad jos pasmerkia karo vartojimą tarp tautinių teisų sprendime, ir atsisako jį vartoti kaip tautinės



Du Gazos pakraščio arabai išplaukia į jūrą žuvalti. Izraelitai tokius žvejus labai seka, nes jie parveža iš Egipto laivų ginklų ar išgabena paieškomus teroristus.

politikos įrankį-savitarpiniųose santykiuose.

2 str.: Aukštosios susitarusios šalys sutinka, kad jų tarpe iškylančieji ginčai ir konfliktai, kokios prigimties ar pobūdžio jie bebūtų, bus sprendžiami tik taikiomis priemonėmis. Tą paką pasirašė Sovietų Rusija, Vokietija ir Lietuva.

Ir štai dar Atlantos charta: „Trečia, jos respektuoja visų tautų teisę pasirinkti valdymosi formą, kurioje jos nori gyventi: jos pageidauja, kad suvereninės teisės ir savivalda būtų grąžinta tiems, iš kurių jos buvo smurtu atimtos.“

Tai dr. teisininko Stikloriaus perskaityti čia suminėti tarpvalstybiniai ir tarptautiniai susitarimai yra visi Sovietų Sąjungos sulaužyti, paneigti ir tuo būdu ta šalis yra nusikaltusi.

Štai kodėl Sovietų Rusija visokeriopais būdais dėsia taikai pasirašyti sušaukti kariavusias valstybes. Sovietų Rusija nori tytomis apeiti, kad kas jos neteisėtai įvykdė, būtų savaime įgyvendinta ir jos visi nusikaltimai būtų pamiršti.

Minėjimo meninę dalį atliko Lietuvos operos solistė J. Augaitytė, jautriai ir išpuodingai sudainavusi kelias mūsų tautos dainas. Ji taip pat bažnyčioje pamaldų metu giedojo. Solistė J. Augaitytė, kartu su dr. Stiklorium ir jo žmona atvyko iš Philadelphia, Pa.

Svečių jį buvo labai nuoširdžiai sutikta ir jai buvo įteikta gėlių puokštė.

Visas minėjimas praėjo dariniai, gražiai, turiningai ir užtruko apie trejetą valandų.

Mažosios Lietuvos bičiuliai iki šiol Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą ruošdavo vietini. Šiais metais talkon pasikvie-

tė ramovėnus ir savanorius-kūrėjus.

Po minėjimo Mažosios Lietuvos bičiulių buvo suruošta svečiams kavutė.

Mirė kompozitorius Bacevičius

Staiga širdies smūgio ištiktas mirė muzikas kompozitorius Bacevičius, gimęs Varšuvoje, bet lietuvių kilmės. Grįžęs iš Varšuvos Lietuvon, ištraukė į vietos muzikų gyvenimą. Bet didelio pasitikėjimo neturėjo. Mat, kaip kas jį žiūrėjo su nepasitikėjimu, kaip į Varšuvoje gimusį. Jo brolis ir sesuo dėl to kio nepasitikėjimo grįžo atgal Varšuvon ir ten garsėjo savo kūriniams. Gi kompozitorius Bacevičius liko Lietuvoje ir pereito karo pasekmėje pasitraukęs iš Lietuvos, įsikūrė JAV. Jis yra sukūręs nemažą kūrinių iš muzikos. Kai kurie jų yra išleisti Belgijoje, Prancūzijoje ir JAV. Lietuviams jo kūryba, bent iki šiol, buvo gerokai svetima. Gal dabar, jam mirus, ji bus prisiminta.

Mirė Alksnis

67 metų susilaukęs, sausio 16 d. širdies smūgio ištiktas mirė buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas Alksnis. Jis New Yorko Alto valdyboje atstovavo laisvės kovotojus. Taip pat buvo Vliko tarybos narys, tautininkų sąjungos veikėjas. Jo paruoštas pranešimas Vliko posėdyje neskaitytas, tik nariams išdalytas. Ten jis išdėstė savo pažūras bendradarbiavimo su Lietuva klausimu. Dėl to bendradarbiavimo jo turėta nesmagumų, todėl ryžosi tuo reikalu plačiai pasisakyti. Deja, tas jo pranešimas nebuvo įtrauktas į darbų tvarką, nes pats jis neprašė diovartvarkėn įdėti.

PETRAS BUTENAS

Žemėlapis, Lietuvos valstybės pradžia ir pagoniai

6

Pagonybė 1 (Bg. I. 544, II. 266), pagonystė 2 (t. p.), pagonija 2 (Bg. I. 545, II. 266), lat. pagania, angl. paganism "paganizmas" bei heathendom, vok. das Heidentum, rus. paganizm, poganstvo, lenk. poganstvo "pagonybė, pagoniskumas".

Stabas 4 — stiebas, šulas; dievaici statula; paralyzius (LKV) — statula 3b; lot. statua; ang. statue, idol; vok. Standbild, der Goetze, der Abgott, das Goetzenbild; prc. idole (f); rus. istukan, idol; žr. idolas ir žr. Bg. I 144, 146, 485, II. 147, 241, 311, 599 — 600 p. — Tam artimas yra ir balvonas 2, iš rusų bolvan, prieš XII amžių skolinias lietuvių (Bg. I. 143 — 149), rus. bolvan, kumir "stabas, dievaitis".

Stabmeldys, - ē 3b. stab*meld-ys — stabų garbintojas, pagonis (LKV), angl. idolater, worshiper af idols, pagan; vok. der Heide, der Goetzendienner (Bg. II 600); rus. idolopoklonnik "stabų garbintojas, nusilenkęs stabui".

Stabmeldybė 1 — stabų garbinimas, ti-

kėjimas stabais (LKV), stab*meld-yst-ē 2-idololatrija (žr.); angl. idolatry, paganism; vok. Abgoetzerie, Vergoetzerung, Heidentum.

Idolas 1 (kirtį turi balsis i), lot. idolum iš graikų eidolon "paveikslas, lygmuo, smėkla, vaidalas, vaiduklis, vaidinuklis, šešėlis", rus.; žr. liet. stabas.

Idololatrija 1 (lot. — gr.), id-ol-o*latr-ij-a — stabų garbinimas (LE. VIII. 368), stabmeldybė, stabmeldystė (žr.). Iš čia ir idololatrias, - ē 2 — stabmeldys (žr.), stabų garbintojas.

Gamtameldys, - ē 3b. gamt-a*meldys, — išeitį naujas ir nelabai vartojamas įvardas, reiškias gamtos reišinių gerbimą ar garbinimą be stabų — idolų pagalbos. Iš dalies šitaip galėtų būti vadinami lietuviai ir, žinoma, visi baltai, nes jie nėra stabmeldžiai — idololatrai, nors ir pagoniai. Betgi dėl pacio įvardo tikslumo etimologijai bei reikšmei senovės lietuvių tikėjimo tyrinėtojams dar teks pagalvoti, kad geresnis ir tikslesnis įvardas atsirastų. Iš tikrųjų lietuviai, ir visi baltai, buvo pirmiausia gamtos ir visatos reišinių ar jėgų supratėjai, įvertintojai savo gyvenime bei aplinkumoje ir todėl nuolankiautai, bet ne garbintojai, o tik gerbiančiai be stabmeldystės — idololatrijos priemonės. Jų tikėjimas bus buvęs aiškus antipodas — priešybė stabmeldystei — idololatrijai,

nors šiaip jau jie priskirti pagonio sampratai.

Toliau galutinis žodis apie lietuvių (ir visus baltus) pagonius ir Lietuvos valstybės visumą amžiuose.

PERIODIZACIJA

Lietuvos valstybės istorijos periodizaciją, atrodo, pagal tai irgi reiktų šitaip pataisyti, pertvarkyti, taip pat išsiaišinti lietuvių, taigi ir iš visų aiščių — baltų žmogaus bei jo gyvenimo dvasinių bei medžiaginių intresų, — taigi, ne svetimuų supolintus krikščionybės samprata remiantis, bet pačios Lietuvos valstybės iš amžių eju-sis ir atėjusiu gyvuju, natūraliuoju gyvenimu, o ne baltams svetimu pvz. centrinės Europos ar variginės Rusės — Rusijos gyvenimo reiškiniais, vistiek šiaip ar taip jais susijusiais su IV — VI amžiaus tautų kraustynių ir skerdynių praktika bei dvasia, ir ta, baltams tolimai bei svetima. Baltai nuo to buvo ir kiek begalėdami pasiliko laisvi, nuošalūs. Tai Lietuvos valstybės laikotarpis — periodus skirstyčiau tik šitaip, vidinėje tvarkoje šiame karte smulkiau jų neskirtydamas, nes tai jau pačios istorijos rašymo reikalas ir būdas:

1. Lietuvių, kartu ir visų baltų proistorė — priešistorinių laikų istorija.

2. Valstybinis priešmindauginis laikotarpis, priklausąs irgi tik istorijai, o ne

proistorėi, kaip ir visi vėlesnieji laikotarpiai.

3. Mindauginis mindauginis lietuvių tautos (ir apskritai baltų) jungimosi laikotarpis.

4. Savarankiškausioji valstybė savo gyvenime bei galybėje, ir tai ilgiausias laikotarpis.

5. Griaunamųjų reišinių ir jėgų laikas.

6. Valstybės sužlugdymo tarpas.

7. Patriotizmo teberusėjimas ir, galop, išsiveržimas lietuvių tautinių atgimimui.

8. 1918. II. 16 metais atsikūrusioji Lietuvos valstybė respublika.

9. Sios valstybės respublikos išardymas ir lietuvių tautos didžiausio žudymo laikotarpis, atsiradęs dėl didžiųjų pasaulinės politikos agentų beprincipiškumo ir savanaudiškumo.

10. Neatlaidamas siekimo laikotarpis vėl nepriklausomai Lietuvos valstybei respublikai atkurti kartu su kaimyninėmis Latvijos, Estijos, Ukrainos ir Gudijos valstybėmis respublikomis.

Ar Lietuvos valstybėje būta dviejų krikštų (Mindaugo ir Vytauto laikais), ar, kaip istorikai rašo, būta po Mindaugo mirties vėl pagoniškos Lietuvos valstybės, — šitokių klausimų esama, bet pačioje istorijos periodizacijoje jie nefiguroja kaip nepagrindiniai, nors pašiame istorijos aiški-

nime ir neaplenktini. Pvz. rex Gedimino laikų Lietuvos valstybė ("Lietuvos — Gudijos" valstybės nebuvo, nors laikas ir šitaip vėl norėtų jau užgiedoti.), kaip liudija ir Gedimino laiški, būdama lyg ir tų vis vadinamųjų pagonių lietuvių, buvo neabejotinai didelė tolerantė krikščionybei ir krikščioniams savojoje žemėje. Net didesnė tolerantė, negu pvz. kairkuriose kitose seniau krikščionys Europos valstybės tai pačiai krikščionybei.

1969. X. 1.

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

Jau pasirodė knygu rinkoje naujausioji Dan. Kuračio knyga
MAGISKUOJU KULMU I VILNIU
336 puslapiai. — Kaina \$3.00
Geriausioji dovana yra pati naujausioji, gražiai išleista, lengvai parašyta knyga apie Lietuvą. Knyga galima gauti užėjus į "Naujienuos" arba užsisakius paštu. Knygų platintojai gauna nuolaidą.
Čekius arba Money orderius reikia siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: Prospect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS

Tel.: Prospect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį,
sekmadienį, ofisas uždarytas.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., seštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligonius priima pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
sektadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., W 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 8-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, uždaryta.
Ofiso telefonai: Portsmouth 7-4000
Rezid. telefonai: Garden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.

DR. ED. MARKUNAS

LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seštadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 775-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

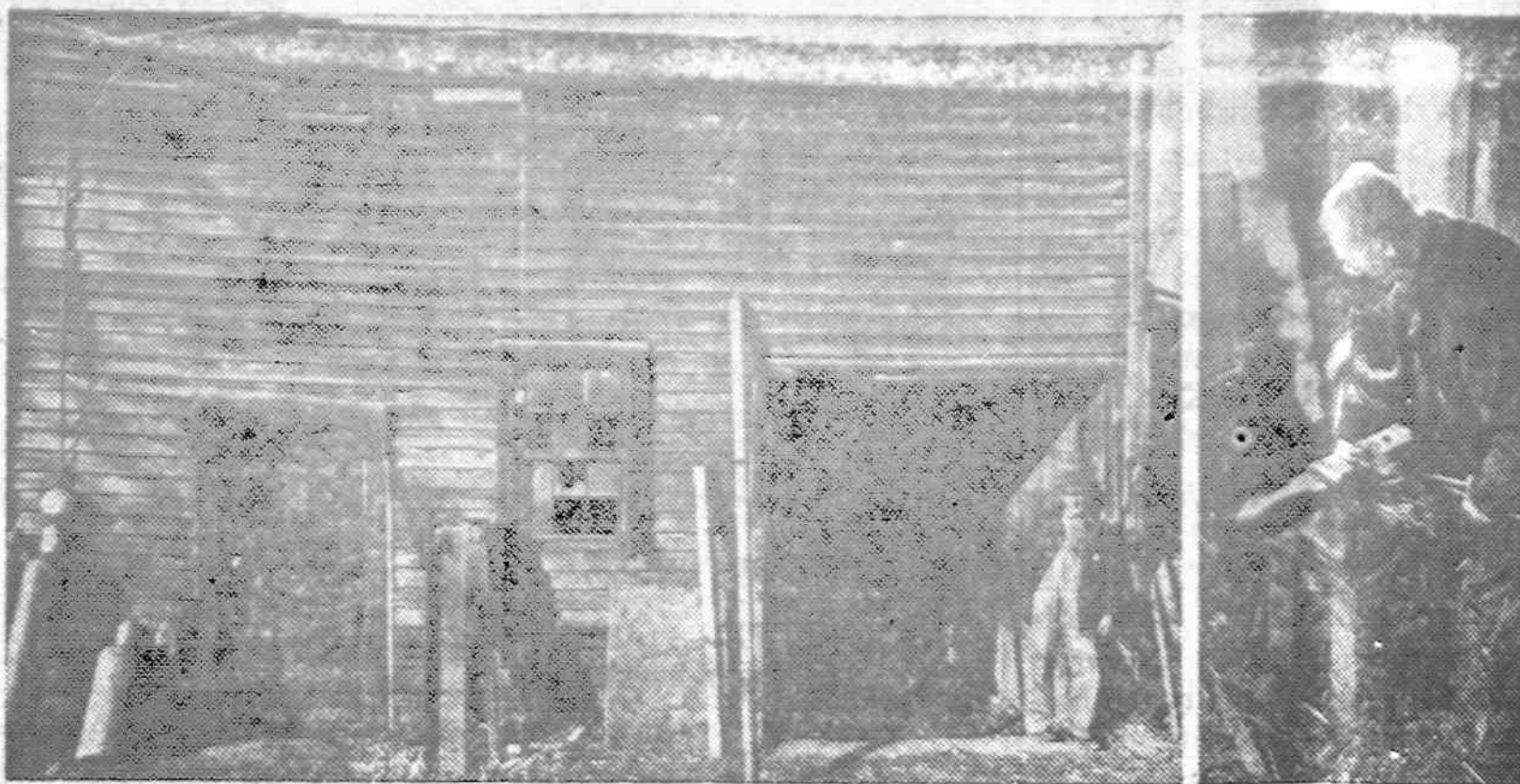
DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.



Surgoinsville, Tenn., kaimo kalvis mažai beturi darbo. Will Sandidge pats pastatė kalvę prieš 40 metų. Nors kalvis jau 73 metų, jis dar kasdien savo kalvėje dirba.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5984

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. ERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

NAUJUTELĖ TV
TIK \$7995:
IŠ PARDAVIMAS
2512 W. 47th St. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS

RADIOJO SEIMOS VALANDOS.
Visos programos iš WOP, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7-9 v. vak.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, ILL. 60621

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

**A FOREST'S FUTURE IS IN YOUR HANDS**

Every tree, every shrub, and all our wildlife depend on you to help prevent forest fires. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to douse all campfires, stir the ashes, and douse them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires.

**Landsbergio Penki Stulpai Chicagoje**

Algirdo Landsbergio trijų veiksmų drama Penki Stulpai Turgaus Aikštėje susilaukė 5-to pastatymo per savo gan trumpą gyvavimo laikmetį: ji parašyta tik prieš gerą dešimtmetį. Pirmutinis pastatymas buvo Clevelando Vaidilos teatro, režisuotas Petro Maželio, vėliau dviejų amerikiečių trupų Chicagoje ir New Yorke, paskui latvių ir pagaliau vėliau lietuvių praeitą savaitę Jau-nimo Centre, Jaunimo Teatro pastangomis, režisuojant Dariui Lapinskui. Man teko matyti keturius pastatymus, išskyrus latvių, nors latvių pastatymo metu teko lankytis Toronto mieste ir vėliau išsikelti su vaidinimą mačusiais.

Pirmučiausia tenka pastebėti, jog Lapinsko pastatymas buvo visiškai kitoks ir skyrėsi nuo kitų. Visi kiti pastatymai remėsi daugiau ar mažiau išieškota vaidyba, dramatinio žodžio perdavimu ir pagrįsta mižanscena. Tačiau Darius Lapinskas priešio prie vaidinimo totalinio teatro idėjos vedamas, kur tekstas yra viena iš priemonių, ir dar ne pačių svarbiausių, šalia garso ir šviesos efektų sukurti spektaklį. Tai buvo charakteringa mada paskutinių metų off-off-Broadway teatre New Yorke, nors jau dabar vėl pasigendama žodžio ir bandoma jį sugrįžti.

Toks Lapinsko priėjimas prie Landsbergio gan tradicinės dramatos, nors charakteringas Lapinskui, nėra įprastinis ankstyvesniam Landsbergiui ir to vaidinimo pastatymų tradicijai. Čia ir kyla visas įdomumas: kuo pranašesnis Lapinsko kelias?

Lapinskas turėjo gerų užnamų. Jis suelektrino veiksmo eigą, išbraukdamas pusę teksto, kuriame tilpo daug poezijos ir monologų. Nors Jaunimo Teatro vaidintojai smarkiai paaugo savo vaidyboje, vis dėlto Lapinskas teisingai įvertino jų jėgas, nepasitikėdamas tik vaidyba. Šalia vaidybos atsirado garsai ir šviesos. Veiklas įgavo greitį ir naują kraują. Išryškėjo konfliktai ir jų išrišimai.

Nuošolio pusėje tekstas nuostolo savo puošnumo ir įvairios spalvokumo. Paliko mažiau Landsbergio, o daugiau Lapinsko, nors Lapinskas šiafema nieko naujo negalėjo ar nenorėjo pasakyti. Gal būtų, jei Lapinskas būtų statęs Landsbergio jau vėlesnį veiklą Barzdą (premjerą buvo tik prieš 3 metus), tuomet Lapinsko totalinio teatro išradimus daugiau būtų Landsbergio naujam lakoniškumui bei žaismingumui.

Visumoje šis pastatymas tenka vertinti kaip įdomų eksperimentą pagal režisieriaus perdirbtą autorius tekstą. Jei ateityje bus norima išeiti iš eksperimentavimo stadijos į pagrįstą pastatymą, tuomet teks ieškoti tokiame laboratoriniame darbu parankaus teksto arba iš viso pačiam režisieriui sugalvoti tekstą nelyg Julian Be-

ck'o Frankenšteina Gyvajam Teatrui.

Vaidino: Živilė Bilaišytė, Liucijus Alenskas, Algimantas Viktoras, Andrius Barauskas, Elenutė Bradūnaitė, Rimvydas Vasiukevičius, Marytė Smilgaitė, Kęstutis Dapkus, Vytautas Balaška, Lydija Jadviršytė, Edvardas Momkus, Julius Smilga. Skulptūros Petro Aleksos, muzikos technika Jono Ralio, apšvietimas Vytauto Žygo, skaidrės Vaevo Noreikos. Vaidyba išsiskyrė Liucijus Tardytojo vaidmenyje. Jie sugebėjo pavaizduoti tikrų jėgų susikirtimą, o tai jau yra vaidybinė kūryba.

Jaunimo Teatro idėja ir gyvastis priklausė nuo jo vedėjo Anatolijaus Kairio pasižventimo ir tikėjimo.

Saulius Simoliūnas

Utenos klubas

Utenos klubo metinis susirinkimas buvo sausio 13 d. Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo vicepirmininkė K. Stukienė. Ji pranešė, kad iš gyvųjų tarpo pasitraukė buvęs pirmininkas W. Butkus ir Adela Burba. Mirė nariai pagerbti atsisojimu. Po to buvo perskaitytas praeito susirinkimo protokolai, kuris priimtas. Buvo padaryti pranešimai: valdybos, metinio parengimo komisijos ir turto patikrinimo komisijos. Visi pranešimai priimti.

Praeitame susirinkime nebuvo išrinktas klubo pirmininkas ir vicepirmininkas. Tas buvo padaryta šiame susirinkime. Pirmininkė išrinkta Kazimiera Stukienė, o vicepirmininku Jonas Sulca. Šiems metams Utenos valdybą sudaro: pirmininkė Stukienė, adresas — 7242 S. Francisco Ave.; vicepirmininkas J. Sulca — 3933 S. Rockwell Str.; kasininkas D. Lukas — 7339 S. Talman Ave.; nutarimų rašt. V. Juška — 5717 S. Laflin Str.; finansų rašt. B. Zemgulis — 2555 W. 42 Str.; Kontrolės rašt. A. Radziukėnas — 6804 S. Artesian Ave. ir maršalka K. Juška — 4443 S. Rockwell Str.

Klubo turto patikrinimo komisija, susidedanti iš: J. Sulca, A. Stukas ir M. Bagdžiūnas, sau-

sio 12 d. kartu su valdyba patikrino klubo turą. Patikrinimui buvo susirinkę pas vicepirmininkę K. Stukienę. Viskas surasta geroje tvarkoje. Darbą pabaigęs ponis Stukienė pavaišino puikiai vakariene. Už tai jai ačiū.

K. Juška,
Klubo koresp.

CICERO

SLA 301 kuopos šių metų antrasis susirinkimas įvyks vasario 4 d. 7:30 v. v. Liberty name, 14 Str. ir 49 Ct. Gyvenantieji toliau pasinaudokite paštu. Rašykite: K. P. Deveikis, 1425 So. 49 Ave. Cicero, Ill. 60650. Visi nariai turėtų būti apdairūs su savo narių mokesčių sumokėjimu. Kad nebūtų rūpesčių kuopai ir pačiam centrui, tai visi savo pareigą turi laiku atlikti.

Šiuo metu eina naujų narių įėjimas. Vaikams nuo gimimo iki 15 metų, už \$1000 reikia mokėti tik \$1 metams. Suaugę moka pagal pasirinkimą, ligi dešimt tūkstančių dolerių. Dėl informacijos kreipkitės į savo kuopos arba rašykite centrui: Lithuanian Alliance of America, 307 W. 30 Str. New York, N. Y. 10001. Apdrauda visiems reikalinga, todėl visi kreipkitės į savo apylinkės skyrius, kurių Chicagoje yra apie 20.

K. P. Deveikis

Brighton Parkas

Lietuvių Moterų klubo metinis susirinkimas įvyko sausio 8 d. Buvo pranešta liūna žinia, kad mirė klubo narė Ona Jaseckienė. Palydint j amžino poilsio vieta, klubas pasiuntė vainiką, davė garbės grabnešes, o jos šeimai pareikšta gili užuojauta.

Į klubą priimta nauja narė E. Kletz. Manome, kad ji bus veikli narė. Buvo perskaitytas knygų revizijos protokolai, iš kurio paaiškėjo, kad klubas praturtėjo \$500 ir narių turi virš 230. Galima sakyti, kad klubo narės yra veiklios.

Svarstant naujus reikalus, vicepirmininkė J. Sačauskienė pakvietė naujai išrinktą pirmininkę Mary Neberezą, užimti vietą ir vesti susirinkimą. Nauja pirmininkė pasveikino visas nares ir paprašė, kad valdyba ir visos narės veiktų kartu. Taip bus sėkmingesnė visa klubo veikla. Po to, H. Vengeliauskienė kasos globėjos vietą perdavė dėl Ann Klimas ir perėmė kasininkės vietą, kurią vedė A. Sankienė.

Narės nubalsavo, kad mirusioms vainiku kaina būtų pakelta iki \$20, o sergančioms gėlių kaina — \$7. Pranešta, kad šiame mėnesyje yra H. Vengeliauskienės gimtadienis. Jai sugiedota ilgiausių metų ir gražiai, skaniai papuotauta. Kitas klubo susirinkimas bus vasario 5 d., 8 v. v. Vengeliauskienės salėje, 4500 S. Talman Ave. Kor. Estella McName

PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos metinis susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 28 d., 1970 m. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. vakaro. Nariai prašomi atsilankyti. Knygų patikrinimo komisija pateiks metinį raportą ir šiaip yra svarbių reikalų aptarti.

Eugene Strungys, nut. rašt.

**GEORGE BAY**

Gyv. 3133 So. Keeler Ave.

Mirė 1970 m. sausio 23 d., 7 val. vakaro, sulaukęs 81 metų amžiaus, Gintys Lietuvė, Siatulių m. Amerikoje išgyveno 63 metus. Paliko nuolaidę žmoną Magdalą (Liubinaitę), sūnus George, marti Shirley, anūkat: Barbara Bay, Michael Bay ir Kenneth McMillan bei kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Amalgamated Clothing Workers Union. Kūnas pašarvotas Lack - Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 St. Pirmadienį, sausio 26 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines. Visi a. a. George Bay giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, sūnus ir giminės.

Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. RE 7-1213.

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES**GELININKAS (PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1228

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ!
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJENOSE



Atlanta, Georgia galvijų parodoje dalyvavo apie 500 Here'ordo bulių, iš kurių geriausia atrinkti teisėjams nebuvo lengva. Modernių laikų parodose neįteigta tik teisėjo akies. Tūkų sluoksnis apskaičiuojamas aparatais, veikiančiais garsu bangų principu. Kompiuteriai nustato, kiek galvijų priklauso sverio kiekiui savo amžiaus dieną. Viršuje, viduryje matomas parodos varžybų laimėtojas.

ROCKFORD, ILL.

Balto susirinkimas ir paminėjimas

Šių metų sausio 18 d. įvyko Balso 85 skyriaus nepaprastasis susirinkimas. Nors buvo degintis šaltis, bet saulutė į susirinkimą daug ką atviliojo. Bu-

DAŽYMAS

Pigiajai dažau kambarius, valus kilimus ir baldus.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

vo apie 40 narių. Buvo ir iš Chicago atvykę 6 veiklūs žmonės. Atvyko Balso apskr. pirm. Valerijonas Šimkus, Jonas Evans, Lietuvių foto archyvo vedėjas kun. Algimantas Kezys, Jurgis Janušaitis ir dvi gražios ponios — Eglė Vilutienė ir Stasė Semėnienė. Jie visi mūsų susirinkimą labai pagyveno. V. Šimkus atvežė Balso 23 metų suaktyvų progą iš Centro valdybos gražius padėkos lapus. Visų Balso darbuotojų vardai buvo išsaugoti ir V. Šimkus tuos gražius padėkos lapus jiems įteikė.

Po to Šimkus pasakė trumpą kalbą, padėkodamas už atliktą kilnų darbą ir ragino toliau ne-nuilstamai dirbti, nes Lietuva rusų okupuota. Ten bujoja vargas, ligos, trūkumai. Pagalbos prašančių skaičius didėja. Sim-tus dar priminė, kad atvykusius iš okupuotos Lietuvos savus tautiečius čia reikia gražiai priimti, parodyti nuoširdumą ir kaip čia gyvenama. Jie mums negali at-virai pasipasakoti, nes turės grįžti atgal.

Kun. Kezys parodytas filmas mus nukėlė į Chicago's Jaunimo centrą. Labai buvo įdomu pa-matyti tiktai vienu metu su-kaupę veikimą. Matėme ma-žų ir suaugusių mokyklą, jų žy-giavimus, paminėjimus, vaidini-mus, dvasiškų vadovų maldas, iškilmes prie paminklo žu-vusiems už Lietuvos laisvę. Jurgis Janušaitis pranešinėjo paveiklų turinį ir dalyvių vardus. Rodėsi, kad tas viskas vyko Kaune, prie muziejaus.

Pirmininkas Pocius padėjo svečiams už suteiktą progą pa-matyti taip gražią chigiečių veiklą ir pakvietė visus prie už-kandžių. Priminė, kad Balso neturtingas, tai užkandžiai vi-siems kainuos po doleriuką. Kai kurie svečiai iš Chicago Lietuvių klube pirmą kartą, tai turėjo progos daug ką pamatyti. Jie visi pasirašė į "Aukso kny-gą".

TRUMPAI

— Adv. Charles P. Kal akys sunegalavo. Gavęs vaistų, pa-juto didelį skausmą, turėjo skubėti į ligoninę, kad išstirtų atsiradusio skausmo priežastis.

— A. Čepulis, gyv. 3548 So. Emerald, LA 3-1387, pildė tak-sų laktus ir atlieka kitus žmo-nėms reikalingus patarnavimus.

— Darius - Girėno Ameri-kos Legiono Aux. 271 narius,

nares ir visuomenę kviečia į Aloha Tropical Dinner Danu, kas įvyks š. m. sausio 31 d. 7.30 v. v. Darius - Girėno namuo-se. 4416 S. Western Ave. Sta-liukus prašome rezervuoti ligi sausio 26 dienos. Dėl rezerva-vimo skambinti: Sophie No-vas — 225-9281, June Stuko-nis — 476-0101 ir Kay Pocius 523-4504. Helen Kareiva.

— Lietuvos naujųjų laikų istorija — 1900-1940 metai jau baigiama. Savo dalis parašė: dr. Juozas Jakštas — Nepri-klausomos Lietuvos istorija nuo 1920 iki 1940 metų, dr. Juo-zas Pajaujis — a) Lietuvos ūkis nepriklausomybės metu ir b) Lietuvių politinės srovės, jų atsiradimas ir veikla, dr. An-tanas Rukša — Svetimas Lie-tuvos nepriklausomybės metu, dr. Vanda Sruogienė — Lietu-vių emigracija. Reikalingąją medžiagą surinko ir savo dalis teberašo Pranas Čepėnas — Lietuvos istorija nuo 1900 iki 1920 metų, dr. Domas Krivic-ka — Lietuvos užsienio politi-ka, kun. Rapolas Krasauskas — XX amžiaus lietuvių religinis gyvenimas, dr. Henrikas Nagys — XX amžiaus lietuvių litera-tūros apžvalga. Lietuvos nau-jųjų laikų istorijos vyr. redak-torius prof. Pranas Čepėnas — 6015 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. HE 4-2048, leidėjas Dr. Kazio Gri-niaus Fondas — c/o L. Šmulk-sys, 2523 West 69th St., Chica-go, Illinois, 60629, tel. RE 7-0039.

— Inž. Česlovas Butnis prieš eilę metų įsikūrė savo namuose — 740 -2nd Street, Miami Beach, Fla., tel. 305, 534 - 7039.

— Lietuvos Teisinių Drau-gijos centrinių organų rinkimai vykdomi korespondenciniu būdu. LTD Centro Valdybą ir Revizijos komisiją kandidatais išstatyti teisėininkai iš Čika-gos, Garbės Teismui — iš Cle-velando, Ohio. Kandidatus pa-kvietė ir jų sutikimus gavo LTD Centro Valdybos pavesti kolegos teisėininkai. Rinkimų komisija sudaryta Clevelande, Ohio iš teisėininkų: A. Gailiu-sio — pirmininko, L. Leknic-ko — sekretoriaus ir J. Mockaus — nario. Adresas: L. Leknic-ka — 3142 Redwood Rd., Cle-veland, Ohio, 44118.

— Šiuo metu spausdinamas sekančios Sėjos Nr. 4 (107), M. Morkūno spaustuveje, skiria-mas išimtinai Mykolui Slezevi-čiui prisiminti ir pagerbti jo mirties 30 metų sukakties pro-ga. Ši Sėjos laida bus dides-nės apimties, viso 92 pusl. Jo-je tilps aprašymas M. Sezevi-čiaus minėjimo Chicagoje ir šiame minėjime pasakytos kal-bos: Lietuvos Generalinio Konsulo dr. P. Daužvardžio, L. Šmulksčio, inž. A. Novickio, adv. dr. jur. G. Gedvilos.

Spausdinami įdomūs p. Domos Slezevičienės prisiminimai, ku-riuos gražiai užrašė dr. Vanda Sruogienė. Apie M. Slezevičių rašo: A. Sugintas straipsnyje Bendrojo darbo bare, A. Valuc-ka — Praeities perspektyvoje, K. Škirpa — Lietuvių demok-ratijos vadas, adv. J. Našliū-nas — Mykolas Slezevičius, E. Kardelienė — Teatro mylėto-jas, M. Mackevičius — Jaunuo-

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

GENERAL OFFICE

Must be able to type, have aptitude for figures and accept responsibilities. Will Train For Switchboard

- Free Hospitalization
- Insurance
- Parking Area

Public Transportation To Door

MR. BAKER — 421-4800

UNITED VINTNERS, INC.

2545 SO. ASHLAND AVE.

HOUSEKEEPER - COOK

Live-in. Sm. family. 2 high school girls. Small home. — Priv. room & bath. Top salary. References req. Good transportation. 251-7067 or 256-5595

PADETI MOTINAI

reikalinga patikima moteris. Gyventi vietoje, privačiame kambaryje ir būti mūsų šeimos nariu. 5 vaikai, 4 mokyklos amžiaus. Dėl atlyginimo susitarime. Susikabinti angliai. Reikalingos rekomendacijos. Geras susisiekimas ir geri namai tinkamam asmeniui. Tel. 254-7062

SWITCHBOARD OPERATOR - TYPIST

Experienced. Salary open.

H. HIRSCH

847-5300

SECRETARY — EXECUTIVE

Attractive salary based on skills. Young lady with typing, steno. good education and pleasant personality. Assist sales manager of Real Estate office. Will train. Mr. DIAZ, BR 8-2449 DIAZ & CO. 2653 W. DIVISION

STENOGRAPHER

Good salary & working conds. Shorthand and lite office work. Fulton Mkt. area. 1 girl. office. Good transportation. Call 243-2595

REIKALINGA PATIKIMA SEIMININKĖ

Gyventi vietoje, 5 dienas savaitėje privačiame kambaryje su TV, šiaurės vakarų apylinkėse. Du mokyklos amžiaus vaikai. Susikabinti angliai. Dėl algos susitarime. Rekomendacijos reikalingos. Geri namai tinkamam asmeniui. Tel. 525-4442 po 6 val. vak.

KEY PUNCH OPERATORS

Need extra cash? Part time positions open for 1st and 2nd shift. Set your own hours. Top pay. free coffee. CALL RICH, 337-6762

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MEDŽIO DARBININKAI

GALINTIEJI MASINOMIS PADARYTI REIKALINGAS DALIS

- GARANTUOTAS NUOLATINIS ISTISU METU DARBAS
- NERA ATLEDIMU
- NEMAZINAMOS ALGOS

Nebūtina anglų kalba. Čia turime žmonių, kurie gali išversti.

Kreipkitės asmeniškai į

Mr. KRASICKI

LYON - HEALY

HARP FACTORY

1423 W. LAKE ST.

MAINTENANCE MECHANIC

Food processing plant, S. W. side. Good working cond. Top pay. Perm. employment. Paid vacation, hospital, health, life and accident insurance included. Call 523-5000

menės draugas, S. Baltūsis — Mýkolas Slezevičius teismuose, dr. P. Mačiulis — Užsienio rei-kalų ministeris. Be to, išspau-sdinti a. a. Jono Kardelio atsi-minimai apie Mykolo Slezevi-čiaus atsišaukimo platinimą 1919 m. rusų kontroliuotame Zarasų krašte ir atsiliepimai apie M. Slezevičių jo bendra-darbių: Dr. K. Griniaus, Z. Stulginskio, K. Ališausko, Z. Jonyno, S. Kairio, M. Krupavi-čiaus, K. Musteikio J. Pajaujo, R. Skipičio, L. Šimučio, Z. To-liušio, M. Vaitkaus. Sėjos ad-ministracija — J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Illinois. 60160, tel. FI 44 — 9033.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Nat. ir Zeme — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zeme — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEIMIAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMU PIRKIMUI

BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTURA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMU IR BIZNIU PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

PAJAMU MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BEVEIK NAUJAS 4 modernų bu-tų mūras, 3 po 4 ir 7 kambariai, 58 ir Kedzie apylinkėse.

MAISTO KRAUTUVE Brighton Parke.

DU PO KETURIUS, medinis ir ga-razas. Vienas butas su baldais, antras tuščias. 42 gatvė ir Rockwell. \$13,500.

SIMAITIS REALTY

INCOME TAX SERVICE

2737 W. 43rd STREET

Tel. CL 4-2390

APDRAUDU AGENTURA:

namų, automobi-lių, gyvybės, svei-kačio ir biznio.

Patogios išsimokė-limo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

STRETCH YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Mutual

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Francus, Sav.

Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.

5759 So. WESTERN AVE.

Tel.: PR 8-9533

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas

2645 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange Istaigos)

Pigūs automobilų draudimai.

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER BASK, prezidentas

9727 So. WESTERN AVE.,

Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, tran-kinų bilietus ir paruošime kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus.

Pildome aplikacijas tiems, kurie atel-nančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

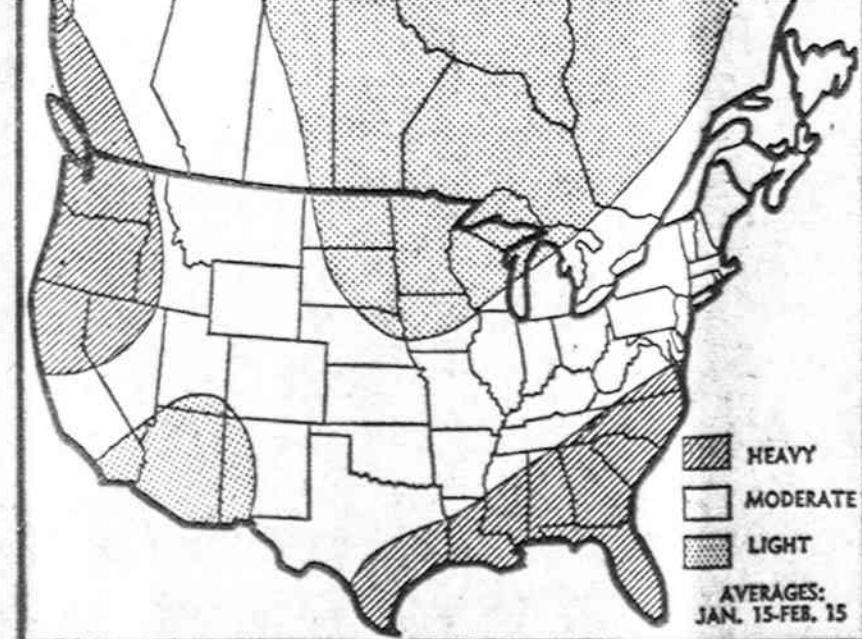
- | | |
|---|------------------|
| 1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. | \$5.00 |
| 2. Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 246 psl. | \$3.00 |
| 3. M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. | \$2.00 |
| 4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOJŲ ŪKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. | \$12.00 |
| 5. Juozas Kapačinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. | \$4.00 |
| 6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. | \$1.50 |
| 7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIUKŲ KNYGŲ ISTO-RIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. | \$2.00 ir \$3.00 |
| 8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. | \$3.00 |
| 9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. | \$2.00 |
| 10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai. | \$6.00 |
| 11. Adomas P. Jassas, BŪK PALAIMINTASI | \$3.00 |
| 12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštai-s viršeliais \$2.00, kietais \$4.00 | \$4.00 |
| 13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. | \$2.00 |
| 14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl. | \$5.00 |
| 15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE. | \$5.00 |
| 16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION. | \$10.00 |
| 17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMES LEME, 236 psl. | \$3.00 |
| 18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. | \$1.00 |
| 19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai. | \$4.00 |
| 20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl. | \$4.00 |
| 21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl. | \$2.50 |
| 22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. | \$6.00 |

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

EXPECTED PRECIPITATION



Oro biuras pranašauja vasario pirmą pusę gan lietingą orą Florido-je ir kitose pietinėse valstijose bei šiaurės vakaruose.